

УДК 766+75:79

МИСТЕЦТВО І ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИТЦІВ УКРАЇНИ ЯК СПОСІБ БОРОТЬБИ ПРОТИ ВІЙНИ

КАРА-ВАСИЛЬЄВА Тетяна¹, ЛУКОВСЬКА Ольга², ПУКОЧ Войцех³

¹Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології
Ім. М.Т. Рильського НАН України, Київ, Україна

²Українська академія друкарства, Львів, Україна

³Вроцлавська академія мистецтв ім. Є. Гепперта, Польща
karavastet@gmail.com

В роботі наголошено на арт-проєктах, реалізованих разом українськими та польськими інституціями. Це виставки львівської графіки «Інвазія. До і Після», «Плакат проти війни!». Головною метою проєкту є через плакатне мистецтво розповісти світу про події в Україні, довести, яку небезпеку становить росія для усього світу.

Ключові слова: Україна, художня культура, російсько-українська війна 2022 р., арт-проєкти, львівська графіка.

ВСТУП

Події воєнного сьогоднішнього, спричиненого повномасштабним вторгненням російських військ 24 лютого 2022 року перевернули життя мільйонів українців. Збройні Сили України мужньо борються, захищаючи загальнолюдські цінності, але боротьба триває і поза полем бою, в ідеологічному, науковому та мистецькому вимірах. Війна не оминула мистецького середовища, яке мимоволі стало політизованим. Художники активно включилися в боротьбу, адже мистецтво – це також зброя і воно є одним із засобів, через які ми можемо впливати на оточення.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В сучасних українських реаліях, коли РФ без оголошення війни напала на незалежну українську державу й у варварський спосіб знищує її, боротьба триває і поза полем бою, в ідеологічному, науковому та мистецькому вимірах. Художники активно включилися в боротьбу, адже мистецтво – це також зброя і є одним із засобів, через які митці демонструють ставлення до подій, що відбуваються на полі бою в Україні. У зв'язку з цим, Львівським палацом мистецтв організовано виставки «Інвазія. До і Після», «Плакат проти війни!». Головною метою проєкту є через плакатне мистецтво розповісти світу про події в Україні, довести, яку небезпеку становить росія для усього світу.

Проєкт має продовження у різних інституціях Польщі, Франції, Словаччини.

Метою даного виступу є аналіз ставлення львівських художників до подій сучасності у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на нашу незалежну країну.

Мета зумовила наступні завдання:

1. Проаналізувати творчі роботи львівських митців, представлених на виставках «Інвазія. До і Після», «Плакат проти війни!».
2. Виявити провідні виставкові центри в Україні та Польщі, що демонстрували цей міжнародний проєкт.
3. Накреслити подальші перспективи розвитку цього творчого співробітництва.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Події воєнного сьогоднішнього дня, спричиненого повномасштабним вторгненням російських військ 24 лютого 2022 року перевернули життя мільйонів українців. Збройні Сили України мужньо борються, захищаючи загальнолюдські цінності, але боротьба триває і поза полем бою, в ідеологічному, науковому та мистецькому вимірах. Війна не оминула мистецького середовища, яке мимоволі стало політизованим. Художники активно включилися в боротьбу, адже мистецтво – це також зброя і воно є одним із засобів, через які ми можемо впливати на оточення.

Мистецтво воєнного часу приковує увагу політичних діячів, впливових людей, а також звичайних людей по цілому світі. За період 2022-2023 рр. в Україні та за її межами відбулися численні мистецькі акції, виставки, події, які в той чи інший спосіб продемонстрували ставлення до війни як українців, так і міжнародної спільноти.

Серед інших, варто проаналізувати декілька арт-проєктів, реалізованих разом українськими та польськими інституціями. Серед інших це виставка зосереджена на графічних роботах професійних львівських митців. Проєкт має довготерміновий мандрівний характер: виставка змінює авторів, роботи, назву, місце експонування, проте незмінними залишається її мета – через твори графічного мистецтва не дати забути й відвернутися світу від України у цей важкий воєнний час та показати, що ми не лише сильна й мужня нація, але надзвичайно талановита, креативна та ерудована. Виставка експонувалася у престижних залах Польщі, зокрема, в Музеї міста Ченстохови, Вроцлавській академії мистецтв, Генеральному консульстві Німеччини у Вроцлаві, під патронатом Генерального консульства України в Кракові виставка була представлена у Краківському палаці мистецтв.

Помітне місце під час війни посіло плакатне мистецтво як унікальний засіб візуальної комунікації та потужний пропагандистський засіб. Плакати, наповнені глибоким змістом, мають властивість впливати на суспільство й володіють мобілізаційним потенціалом. Плакатне мистецтво України сьогодні – це, безумовно, саме воєнний плакат, який масово тиражується та поширюється в громадських інтер'єрах, на художніх виставках, в соціальних мережах.

Особливої уваги заслуговує великий міжнародний проєкт «Плакат проти війни!», організований Вроцлавською академією мистецтв ім. Е.Гепперта

у співпраці з Вроцлавським Академічним Центром під патронатом Генерального консульства України у Вроцлаві. Партнерами заходу став Львівський Палац Мистецтв та Фондація Лідери змін у Варшаві.

Потужна експозиція зі 100 плакатів розгорнулася у галереї «Неон» при академії мистецтв у Вроцлаві. Тут було представлено роботи авторів з України, Польщі, Словаччини, Литви, Німеччини, Вірменії, Австрії, Великобританії, Франції та Японії. Серед репрезентантів – знані художники та дизайнери, а також зовсім молоді митці та студенти мистецьких вишів, авторські твори яких виконані з високою професійною майстерністю. Головною метою проєкту є через плакатне мистецтво розповісти світу про події в Україні, довести, яку небезпеку становить росія для усього світу.

Проєкт має довготерміновий характер та має продовження у різних інституціях Польщі, Франції, Словаччини. Після закордонного туру виставку буде показано в Україні, а кінцева експозиція, сподіваємося, відбудеться в Україні вже у мирний час, а воєнний плакат перетвориться в історію.

Важливим завданням художників, мистецтвознавців та культурних діячів говорити про воєнне мистецтво та показувати його, адже це культурно-мистецький фронт, на який споглядає увесь світ.

ВИСНОВКИ

Зроблено спробу показати, що супротив російській агресії в Україні триває і поза полем бою, в ідеологічному, науковому та мистецькому вимірах. Художники активно включилися в боротьбу, адже мистецтво – це також зброя і є одним із засобів боротьби за Перемогу. Проаналізовано виставки митців графіки «Інвазія. До і Після», «Плакат проти війни!», які демонструвались в престижних виставкових залах України та Польщі. Тут було представлено роботи авторів з України, Польщі, Словаччини, Литви, Німеччини, Вірменії, Австрії, Великобританії, Франції та Японії. Головною метою проєкту є через плакатне мистецтво розповісти світу про події в Україні, довести, яку небезпеку становить росія для усього світу.

Проєкт має довготерміновий характер та має продовження у різних інституціях Польщі, Франції, Словаччини.

KARA-VASYL'EVA T., LUKOVSKA O., PUKOCH V.

ART AND CONTEMPORARY CHALLENGES: INTERNATIONAL ACTIVITIES OF UKRAINIAN ARTISTS AS A WAY OF FIGHTING AGAINST WAR

The work emphasizes art projects implemented jointly by Ukrainian and Polish institutions. These are exhibitions of Lviv graphics "Invasion. Before and After", "Poster against the war!". The main goal of the project is to tell the world about the events in Ukraine through poster art, to prove the danger Russia poses to the whole world.

Key words: *Ukraine, artistic culture, Russian-Ukrainian war of 2022, art projects, Lviv graphics. co-Ukrainian war of 2022, art projects, Lviv graphics.*